

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Haladjunk.

Volt idő, midőn többször felhivtuk a közfigyelmet lapunkban arra, hogy kérelmezzünk járásbiróságot; volt idő, midőn maga a község is foglalkozott ezen eszmével, sőt eljutott odáig, hogy felsőbb helyen is feltárta szive szándékát, de sőt ingyenes hivatal-helyiséget is felajánlott egy leendő járásbirósági hivatal elhelyezésére.

E szerény mozgalomra hosszas siri csend állott be. De elég ebből a nagy pauzából, s megszakítjuk mi azt azzal, hogy felvetjük ismét az eszmét, s felrúzzuk a mély szunnyadásba merült kedélyeket, s felhivunk minden számottevő tényezőt, hogy a mozgalom elejtett fonálát újból ki-ki megragadja, s a járásbiróságot létesíteni segítse.

Helyénvaló eszme-e az, hogy Mindszent egy járásbirósági székhely legyen? Igen helyénvaló, mert egy vidéknek érdeke ez.

Ugyanis mi úgy vesszük a dolgot, hogy a mai beosztás nagy nehézséggel jár az adófizető polgároknak nézve. Mindszent, Szegvár járásbirósága szentesen van, a Tisza átellenes lakosai pedig a szegedi járásbirósághoz tartoznak, tehát messze esnek járásbiróságuktól.

Célirányos lenne, ha a szegedi s szentesi járásbiróságból alakíttatnék egy harmadik bíróság, oly formán, hogy Mindszent székhelylyel, Szegvár s Sövényháza községből alakíttatnék meg a bírósági járás.

Mindszenten van a közigazgatási bíróság is, itt lenne helye a járásbiróságnak is. Ez nem tisztán Mindszent érdeke, de magával hozná ezt úgy Szegvár, mint Sövényháza jól felfogott érdeke is. Amazé azért, mert egy helyen találná közigazgatási s illetve

szolgabirósági s járásbirósági hatóságát is, emezé pedig az okon, mert többszomszédságában lenne járásbirósága, s nem kellene a drága időt a Szegedre be- s kirándulásra vesztegetni.

Ennyit a topografikus és politikai viszonyok tekintetéből.

A mi pedig a lakosok számát illeti, e tekintetben is felillenek egy új járásbirói hivatal létesítése Mindszent székhelylyel.

Mindszenten van tizezer lakos, Szegváron hét-nyolcz ezer, Sövényházáról is számíthatunk pár ezer lakost, vagyis az új járásbiróság területéhez mintegy huszezer lélek tartoznék, mi mindenesetre oly tekintélyes összeg, mi foglalkoztathatna egy járásbiróságot.

Haladjunk! tartsuk felszinen az ügyet, beszéljünk magunkról, mint olyanokról, kik járásbiróság létesítésén törik a fejüket, s a mi halad, el nem marad, célt fogunk érni.

Egyelőre nincs is más kívánni valónk, mint az, hogy legyen járásbiróságunk, no! meg adóhivatalunk, s akkor egy kis ideig pauzálhatunk.

M . . .

Az iparos osztály.

Megfigyelésre méltó közlemény jelent meg a Veszprémben dr. Matkovich Tivadar volt országgyűlési képviselő szerkesztésében április 1-én megindult „Iparosok Lapja“-nak 2-ik számában. „Egy őszinte szó“ a címe a közleménynek, célja az iparos osztály hivatásának s ebből kifolyólag életfeltételeinek rövid kivonatozása. Minden kommentár nélkül adjuk a közleményből a következőket:

Az őszinte szó nem szívesen fogadott vendég. „Szólj igazat, betörök a fejed.“

Mikor Petőfi Sándor 1848-ban képviselőjelölt volt, azzal kezdte programbeszédét, hogy „ne higgyék ám édes atyámfiai, hogy én azért állok most kigyelme-

előtt, hogy kigyelmeimeteket agyba-főbe dicsérjem s felruházzam mindenféle jó tulajdonságokkal, melyek nélkül szükölködnek kigyelmeitek; mert ha én ezt tenném, úgy igen silány embernek tartanám magamat. Sőt meg fogom mondani, elő fogom sorolni kigyelmeiteknek minden hibáit azért, hogy azokat megjavíthassák;“ aztán elő sorolta. Meg is bukott.

Mindannak mellette mi mégis vállalkozunk ugyanazon hálátlan szerepre, ám-bátor sulyt fektetünk a fejünk épségére: mert hát a doktornak is kötelessége beadni a legkeserűbb orvosságot is, ha tudja, hogy az a betegnek még — használ. Ha aztán a beteg be nem veszi, akkor magára vessen.

Akarunk pedig szólani és pedig szívünk szerint arról, hogy mik a fejlődésnek és haladásnak fő-fő feltételei az emberi életfoglalkozás minden ágában.

Sok van! A rátermettség, értelem, tanulás, tudás, szakértelem, szorgalom, munkakedv, munkaképesség stb. Kétségtelenül mindazon előfeltételek, melyek nélkül az előrehaladás és ezzel kapcsolatos vagyonosodás és jólét ki van zárva.

Van azonban mindezekon kívül még két tényező, amire igen nagy sulyt fektetünk s amik ugyszólván életképessé teszik, megtermékenyítik az egyéb tulajdonságokat; azoknak erejét, teremtő-képességét meghatványozzák.

Ez a két tényező a szigorú önbírálat — és a saját hivatás és ennek körülményei iránti érdeklődés és azzal való folytonos foglalkozás.

Az első annyira fontos, hogy e nélkül előhaladásra gondolni nem is lehet. Az önbírálat befelé értékeli az erők, tulajdonságok és képességek nagyságát. Az értelem és felismerés ennek alapján összehasonlítást tesz egyfelől mások tulajdonságával, másfelől a feladatok nagyságával. Minek következtében ingert ad és ösztönöz megszerezni, vagy fokozni saját képességeinket s mérlegelni a feladatokat, hogy azokra most, vagy később vállalkozhassunk.

Aki folyton gondos szeretettel foglalkozik azon dologgal, melybe életműködését fűzte, annak figyelő szemét a lekisebb hiba sem kerüli el s így módjában van, sőt kényszerítve van azt okos észszel, szorgalmas kézzel kijavítani, amivel nem csak az egésznek megpusztulását akadályozza meg, hanem képessé teszi nagyobb feladatok teljesítésére is.

Aki azon hivatással, melybe az élet beledobta, vagy amelyet maga választott magának csak anyiban törődik, hogy annak keretében a megszokott mindennapi napszamos munkát végzi, soha sem fogja

feltalálni az abban rejlő fogyatékoságokat, melynél fogva nem nyújthat az módot és alkalmat a benne foglalkozó fokozódó igényeinek kielégítésére; míg az érdeklődő és saját hivatását és körülményeit folytonos gonddal megfigyelő tag megtalálhatja az erők hatványozott és eredményes kifejtésére a lehetőséget.

A különbség olyan, mint a könnyelmű, kontár gépész és a szakértő gépvezető között. Amaz megindítja a gépet; nem nézi hol csikorog, hol zörög, nem igazít, hanem csak hajtja, hajtja míg végre a gép megpusztul és hasznavehetetlenné válik. Míg emez gondos figyelemmel megvizsgál minden részecskét; tisztogat, igazít, javít s fokozott erővel a legszebb munkát végzi.

Sehol az önbírálatnak és a hivatásával való foglalkozásnak olyan tág tere és szoros szükségé nincs, mint az iparos osztálynál. Es pedig azért, mert egyfelől midőn az iparos maga szárnyára jut, nem örökdió többé felette gondos elme, védőkész, mely az önbírálat feladatát pótolni képes volna; s mert másfelől az iparos élethivatását érintő viszonyok és körülmények javítását s ebből folyólag az iparos helyzetének javítását is csakis az illető iparos szakértelme által tehető megfigyelés alapján lehet remélni és kívánni más tényezőktől, még ha jóakarát van is bennük. A mi ugyan nem igen van.

Es most elérkeztünk cikkelyünk legveszedelmesebb részéhez, melynek révén esetleg fejünk épsége is veszélyeztetve lehet; annak a kérdésnek megválaszolásához: vajjon meg van-e hát a magyar iparos osztályban kellő mértékben az önbírálat és a figyelmes szemlélődés?

Kénytelenek vagyunk pedig azzal felelni, hogy helyel-közzel igenis meg van, de általában nincs meg.

Személyes tapasztalataink alapján sajnosan konstatáltuk, hogy az iparos osztály

nagy része foglalkozását csak napi munkának tekinti, melyek a napok egyforma egymásutánjában egyformán végez a mint azt tanító mestere tudnia adta; és nem hivatásnak, melynek keretében a jónál jobbat, a jobbnál tökéletesebbet lehet alkotni, a munkás egyéniségének szellemi és szakbeli művelődésének arányába. Ez pedig az önbírálatnak nagy fogyatkozását mutatja.

Ugyancsak személyes tapasztalataink alapján mondhatjuk azt is, hogy — tisztelet a kivételeknek — a saját hivatásának, a saját szakmájának dolgaival nem igen foglalkozik az iparos, ha nem muszáj.

Nézzünk csak végig az iparos körök és egyesület életén s azt fogjuk látni, hogy a szaklapok felbontatlanul, elolvasatlanul hevernek az asztalokon; hanem annál több dolga akad a biliárdnak és a 32 leves bibiának. Es ha meghallgatjuk, hogy társalgás közben miről folyik a szó, bizony az iparos érdekről a legkevesebb szót ejtenek. Örülnek ha vége van egy unalmas ülésnek; s futnak a szórakozás után.

Hát még egyéb összejöveteleknél akár magánházban, akár nyilvános helyiségekben! Ott meg nemcsak, hogy nem foglalkoznak az iparost érdeklő kérdésekkel, sőt szeretnék, ha a közönség nem is venné észre, hogy az illetők az iparos osztályhoz tartoznak.

Es ez nagy baj! Midőn valaki szégyenli a maga hivatását és másnak, többnek akar látszani, mint ami. Ez a mai kor átka, mely rangkórásban szenved.

Pedig az ipartestületek, körök, egyesületek hivatása éppen az volna, hogy összejövén az iparos osztály tagjai, közülük tagtársaikkal észleleteiket a mit jóban, rosszban tapasztaltak. Esmét cseréljenek vitatkozzanak s ennek révén bizonyos teendők felől megállapodásra jussanak, mert hiszen „több szem többet lát, több ész többet tud.“

Mig ez így nem lesz, addig a bajok orvoslása annál nehezebben megy, mert nincs a ki rámutatna az orvosszerekre melyeket a baj igényel. Csupa panaszködással nem érünk célt.

Ime kimondtuk az igazat. S várjuk vajjon akad-e józan felvilágosodott iparos ki ezért hetörné a fejünket?

Azt hisszük nem akad.

VEGYESEK.

— **Gyűlés.** Rendkívüli közgyűlést tartott vármegyénk a hó 18-án. A gyűlést Dr. Vadray Andor főispán ur vezette. A gyűlés tárgya volt az utépités. Elhatározta a gyűlés, hogy a mindszent—szentesi makadám ut megszakítás nélkül fog kiépíteni.

— **A választási mozgalmak kerületünkben** egy kissé alább hagytak, minek oka az, hogy a választások a leguagyobb valószínűség szerint csak 5—6 hónap múlva tartatnak. A hét folyamán, mint értesülünk, dr. Lipkay Kálmán szegedi ügyvéd, kit a 48-as kör jelölt, Szegváron járt híveket szerezni, arról azonban már nem sikerült értesülést szereznünk, hogy mily eredménnyel.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Fülöp József tanfelügyelőségi tollnok dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő megbízásából a községünkbeli állami elemi iskolákat a hét folyamán meglátogatta s a tapasztaltak fellett teljes megelégedését nyilvánította.

— **A sorozás** községünkben a hét folyamán fog megtartatni.

TÁRCZA.

A gyermek.

Beharangozott a cigány második négyesre.

Bodolay Ferkó az árvaszéki ülnök szöske feleségével volt foglalkozva s ép a kellő pillanatban lépett a terembe. A kjsi asszony már türelmetlenül várta, de mikor a szálás tagbaszakadt férfi udvariasan meghajtotta magát előtte, pajkos kacagással csimpajkodott a karjába.

Szelid hangján szemrehányással illette a miért ily későn jött. Bodolay halkán bocsánatért könyörgött, érthetetlen okot hezván fel ürügyül.

A szöske asszony gyorsan megvizsgáztatódott és összecsuorítva parányi száját mosolyogva folytatta:

- Képzeld csak, nincsen bálványánk.
- Hogyan? — érdeklődött Ferkó.
- Az alispánné beteg, meghült a jégen.

— Kellemetlen, tódította sajnálkozó hangon, Bodolay, csak azért, hogy mondjon valamit. Bensejében örült a természetes hölgy távolmaradásán, kit így legalább nem kell megtáncoltatnia. A nehézkes járásu alispánné ugyanis nem valami fürgén lejt már a táncot és gyakran példálódzik, hogy milyen híres táncosné volt ő a megyei bálakon annak idején.

A fiatalság eközben betódult és a sétáló párok osevegésétől zsongott a terem. Bodolay lehajolt a szöske asszonyhoz, ki bohóságain nagyokat kacagott. Pajkos kedvével a különben komoly gazda kedélyét derültté hangolta, ki most minden igyekezetével odahatott, hogy a szelimes asszonykát tőle telhetőleg szórakoztassa. Csak ritkán vetett egy-egy oldalpillantást a békésen tere-ferelő mamákra, kik ilyenkor fürkészőleg nézték végig és egymás füléhez hajolva sugdosni kezdtek. Bodolay ügyet sem vetett rájuk és zavartalanul beszélgetett tovább. Eszrevette amint az aljegyző egy reá vonatkozó megjegyzést kockáztat, mire a mellette álló fiatal ember jelentősen hunyorított. Szigoruan rájuk nézett és azok megszeppenne tovább sompolyogtak.

Erdőtéljes férfias arcát élénk pir borította. Mély tűzű, dióbarna szemei ragyogtak és úgy érezte, hogy sohasem volt jobb kedve. Szikrázó élceivel kacagattatta a csöpp asszonyt, míg csak a cigány ujra rá nem zendítette.

Akkor hirtelen elsápadt.

A feleségét pillantotta meg. Az elvált feleségét. Nem egyedül volt az asszony. Új férje gardirozta: lovag Walter Tibor, cs. és kir. tüzérszázados. Azzal is táncolta a négyest.

Bodolay zavarát rögtön észrevette és tüstént ingerkedni kezdett vele. Rászegezte égő bogár szemét és tekintetével perzselte a férfit. Az meg elkábulva az asz-

szony mosolygó pillantásaitól, minden figurát elhibázott. A híres négyesrendező váltig biztatni kellett:

— Most jobbra Ferkó.

— Helycsere; nem így: balkézzel.

Szemét egy pillanatra sem vette le az asszonyról, aki egyre felé mosolygott. A százados bókjait tartózkodólag fogadta és figyelemre sem méltatta udvarias előzékenységét. Sikkes mozdulataival kecses formáit törekedett kidomborítani, hogy igéző szépségét kellőleg érvényesítse. Félig nyitott ajkai csókért epedtek és formás keble hullámosan pihegett. Dus fürtű fejét kissé hátraszegette és a zene ütemére ingatta. A hölgy szólóban kaczerán felkapta szoknyáját és látni engedte parányi selyemcipős lábát, karsu bokájáig.

Bodolay megrészegült a látványtól. Magas, domboru homlokáról verejtékben gyöngyözött az izzadság. Egészséges, barnapiros arca lángbaborult és ajka sóváran lihegett.

A kicsi szöske asszony kíváncsian figyelt a férfire, ki megkésétt szerelmében esetlen volt, mint egy mélakóros kamasz. Ostromló kérdéseire zavartan hebegett, pedig nem kellett kitérnie a feleletadás elől.

A rendező simple-chainet vezényelt. A szálás, izmos férfi térdei meginogtak és ajka reszketni kezdett. Végre elébe ért. Gépiesen nyult az asszony keztyűs keze után, de csak legyezőjét nyújtotta neki. Szempilláit földre sütötte és osábitó mo-

— Két szép szem miatt. Farkas Vince dorozsmai legény alighanem áldozata lesz két szép szemnek. A legény ugyanis arról értesült, hogy Miskolci Sándor tanács gazdának részére van szüksége, hát elment hozzá elszegődni. A gazda szívesen fogadta a legényt, meg lett köztük az egyesség és szóbaállt a szemrevaló legénnyel a gazda viruló szép leánya is, akinek bírásaért a falu nem egy legénye versengett eddig híjába, s ahogy így elbeszélgettek kettesben, a leány még ki is kísért Farkas Vincét a kiskapuig, ahol ismét csak megálltak tereferálni, miközben a leány a legény kezében felejtette a maga bársonyos meleg kezét.

A Vince-fiu úgy távozott el a gazda portájáról, mintha álomban volna. A leány még nézett utána az utczafordulóig. Tovább nem jutott a legény, mert itt eléje topantak Csucsüli Tari József meg Kormos István legények, akik tanúi voltak az enyelgésnek és mint érdektársak, haragra lobbantak azon, hogy merészel egy ilyen jöttment legény szóbaállni a falu legszebb, módos leányával.

Tari odaugrott Farkashoz és rákiáltott:

— Nem félsz, hogy kihuzod a lutrit?

— Miért félnék? — felelt az nyugodtan; hisz nem bántottalak.

Ugyan ebben a perczen Kormos a kezében volt husánggal úgy fejbe verte a vetélytársát, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Nem is tért magához a szerencsétlen, csak másnap, amikor meg is szólalt. De a hangja nem a régi. Dadog is,

soly ült ajka szögletében.

Bodolay móhon szoritotta meg a halosontos legyezőt, úgy, hogy a csontszárnyak összeroppantak. Lábai gyökeret vertek egy pillanatra és a forogtag kimozdítva helyéből, sodorta tovább. Kábultan, bódult fővel engedte vonszolni magát.

Azután kitámolygott a teremből.

Künn apró pihékben szállingózott a hó. Csikorgó hideg volt és nem tudott leesni. A holdtányér pompás ezüst fényben ragyogott, leheletszerű zománczsal vonván be a tájat.

Az éjszaka dermesztő fagyával magához térítette a férfit. Ott állott a ropogós havon és törülgette forró homlokát, melyre lecsapzottak göndör hajfürtjei. Almatagon, elhaló rezgéssel kísértett odáig a muzsika. A zokogó cimbalom, melynek hangjától néhány perczel előbb feszültek az idegei, most elérékenyítette. Fejét lehorgasztotta és gondolkozni akart. Hiába, csak nézte a vakítóan fehérülő zuzmarát és képtelen volt a legcsekélyebb összefüggést is megtalálni. Majd azon vette észre magát, hogy szeméből két nagy kövér köncsepp csordul ki és pereg letelél. Lassan, óvatosan jóleső meleget árasztva szét az arcán, melyet a hideg már megcsipett ez alatt. Letörülte a hivatalan köncseppet és vontatott léptekkel tartott arra, merről a tánczene elmosódott hangjait hozta a szél. Lábaik csak úgy vonszolta maga után, ólomsúlyként buzták lefelé. De valami ellenállhatatlan erő vonzotta oda...

(Folyt. köv.)

selypit is; biba támadt az ütés folytán az agyában.

A tömeges husvéti bicskázások miatt, melyek a környéken folytak, H u b a c s e k Pál vizsgálóbíró szerfölött el van foglalva és így a szegedi törvényszék elnöke ennek az ügynek a vizsgálatát Czukor Ignác dr. bírónak bízta, aki e kiküldetésben f. hó 10-én hallgatta ki a levert legényt.

— Szülésznő kerestetik. Bugyi Lászlóné Mágócsi községi szülésznő állásáról lemondván, a járási főszolgabíró a megüresedett állásra e hó 30-ával lejáráo határidővel meghirdette a pályázatot. A kellően felszerelt kérvények a főszolgabírói hivatalhoz nyujtandók be.

— Műkedvelői előadás. A husvétii ünnepekben, valamint a rákövetkező vasárnap igen élvezetes estéket szerzett a szegvári iparoskör a közörségnek ama színdarab előadása által, melyet már mult számunkban előre jeleztünk. Színre került ugyanis Gerő Károlynak „Próbaházasság” című színműve. Már maga a darab igen mulattató, s dicséretére a szereplőknek, a benne előforduló szellemes ötleteket a legélveztetőbbben produkálták. Rendezője Vincze János volt, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodott a darab kivitelén. Mint főszereplő Tóth Mariska tűnt ki, ki úgy színpadi könnyedsége, mint csengő hangja által nagy tetszést aratott. Hevesi István és Györgyi József szintén beletaláltak magukat nehéz szerepükbe. Orosz Mariska, mint kaszírno, Szeri István, mint töröl szeladt tipikus magyar gazda teljesen beváltak. Elvezetl hallgatták továbbá Kovács Lászlónak kellemes hangját is, ki különben szerepének is teljesen megfelelt s Vincze Józseffel egyetemben sokszor megkaczagtatták a publikumot. S általánosságban el lehet mondani, hogy daczára az elég nehéz és hosszú darabnak, a szereplők minden tekintetben megállották helyüket, a miről tanuskodnak az általánosságban elterjedt tetszésnyilatkozatok, mert számba veendő, hogy ilyen műkedvelői előadásokban nem a művészi tökély a keresendő, hanem az az erkölcsi haszon, mely egyrészt a szereplőknek szorgalmát kíséri, másrészt pedig mely a hallgatóságának igen kellemes élvezetet szerez. (T. J.)

— A mértékhitelítés államosítása. A közigazgatás egyszerűsítését célzó törvényjavaslat még tervezés alatt álló az a része, mely a vármegyei pénztárakat akarja kivenni a törvényhatóságok kezeléséből, hogy az állami pénztárakba bevonja, voltaképen már nem is egyszerűsítés, hanem államosítás. Közigazgatási szakférfiak nézete különben az, hogy első sorban a rendőrség kerül államosítás alá, azután az árvaszökek, megyei pénztárak és számvevőségek. Mindezeket azonban megelőzi a mértékhitelítő hivatalok államosítása. Egészben véve ugyan nem olyan fontos hivatalok ezek, mint a rendőrség, vagy a számvevőségek; de maga az a körülmény, hogy a mértékhitelítés az állam jogkörébe, érdekébe vágó hivatalos működés, indítja a kormányt arra, hogy a mértékhitel-

lesítő hivatalokat már ez év őszén állami felügyelet, illetve kezelés alá vegye, a tisztviselőkkel együtt. A városok kezelésében csupán a hordóhitelítést hagyják meg.

— A Zenélő Magyarország zeneműfolyóirat április 15-iki 8-ik füzeté igen érdekes tartalommal jelent meg. A mindennütt kedvelt zeneműfolyóirat e száma tartalmazza a következő darabokat: Lengyel Miskától „Temetőben ássatok egy sirt” és Sáros Gyulától „Megmondtam a galambomnak” 2 magyar dalt. III. Sousa Fülöp „Fregoli-marsch” — „Sások és osillagok” című hírneves amerikai indulóját. IV. Halidan Kjerulf „Tavaszi dal” salondarabját. Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a Zenélő Magyarország-nak. Evenkiat 24 füzet, minden füzet tiztiz oldal hangjegy tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva, 242 oldal tartalomért 12 korona, félévre 12 füzet 120 oldal tartalomért 6 korona és negyedévenkiat 6 füzetért 3 korona az ára.

Előfizethetni az 1901. évi VIII. évfolyamra a Zenélő Magyarország (Klökner Éde) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengeri utca 62 a., honnan megismerésre mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében küldenek.

Nyilt-tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Köszönet-nyilvánítás.

Nem mulaszthatom el köszönetemet nyilvánítani Mindszent község érdemes községi orvosának: Dr. Szóbl Lipót urnak, ki szeretett nőmet és ujszülött gyermekünket szakavatott ügyességével és bámulatos hidegvérűségével, amit osakis egy, a szakmájában kellő praxist szerzett egyént tehet, megmentette a sir széléről az élet számára.

Isten éltesse soká!

Mindszent, 1901. április 18.

Márton Géza,
all. tanító.

CSARNOK.

Kinai élet.

Földadó.

A nyereség elég nagy, mert egy hónapra 3352 szapek után 500 szapek magas kamat. Az érdemes adófizető betartja tehát a határidőt, mert kötelességének eleget tehet az adóhivatalnál is, ha az adószedő nem akarú a pénzt fölvenni. A nép maga is jobban szeret rizs helyett pénzzel fizetni, mert a rizst átvevő tisztviselők hamis mértéket használnak, a gabona minőségét pedig kifogásolják. Rizsben csak olyan nagy birtokos fizet, akit az adószedők nem mernek becsapni.

A befizetett rizsnek egyik része arra való, hogy az illető vidék katonasága megkapja járandóságát; a előbbit Pékinbe szállítják kiosztani a tatár és mandzsu hadsereg katonái, tisztjei és a császári udvar hivatalnokai között. Amennyi rizs helyett

pénzt vett be az adószedő, annyit bevásárol, mert Pékingbe pénzt nem küldhet.

A földet terheli a „ti-ting-jin“ császári adó is, melyet pénzben kell fizetni. Hajdan minden felnőtt kínai fizetett 0.019 uncia ezüst fejadót. Később (1728.) a császár elrendelte, hogy ezt az illetéket a földadóhoz kell kapcsolni; magassága az illető földnek termékenységéhez alkalmazkodik. Ennek az adónak felét a negyedik, másik részét a hetedik hónap közepén kell fizetni

A fizetés a „k'ou-p'ing“, vagyis hivatalos font szerint történt. Az adózó minden uncia (grm.) ezüst után 600 szapek többletet fizetett kezelési illeték fejében. Ha tehát egy uncia ezüst 1900 szapek, az adózó 2200 szapek összeget fizet minden unciáért. Mert az ezüstnek ára folyvást változik, a kincstár a második hónapban kihirdeti, hogy ebben az évben hány szapek fizetendő egy unciáért.

Hogy ezt az adót idejekorán befizesük, a hivatalok meghirdetik a fizetés napját. Buzdítják a fizetőket avval is, hogy a kezelési illetékből elengednek minden uncia után: az első 10 nap 100 szapeket, 20 napig 70, 30 napig 30 szapeket. Az élelmes kínai adószedők a magokból kifizetik kerületük egész adóját, levonva minden uncia után 100 szapeket, a felektől pedig behajtják az egészet. Tudomása lévén erről a kormánynak, azt rendelte, hogy mivel ezt az adót kétszerre fizetik, első ízben van helye a kedvezménynek, de második ízben nincs. Így a kik jól Kinában a kecske és marad a kaposztából is.

Pénzben fizetendő adó alá esnek olyan területek, melyekben csak bozót van, valamint olyan földek is, melyeket vetnek, de hivatalosan nem szerepelnek, mint szántóföldek. Termésre alkalmatlan területek a folyók mentén keletkező öntések, minő igen sok van Jantsze-tyán folyam mellékén. Hasonló adó alá esnek a lápok is. Ennek az adónak magassága 9—151 szapek (2¹/₄—37³/₄ kr.) között változik holdankint. Megjegyzendő azonban, hogy ez az adó alá van vetve az ezüst időszi árának; p. o. egy uncia itt nem a hivatalos 1400, hanem 2200, sőt 3200 szapek; holdankint tehát 50—80 krt is fizetnek.

Ebből kitetszik, hogy míg egy hold szántóföldet 2200 szapek terhel csak, ugyanakkora parlagra 3100 szapek esik. A kincstár 1885-ben mérsékelte is a parlag földek adóját, de a nép erről nem értesülvén, a kedvezmények hasznát csak a beavatottak veszik.

Van egy pénzben fizetendő adó, mely csak azokat a területeket terheli, ahol valamikor sőt főztek. A nép ilyen földeket hatósági engedély nélkül művelés alá vett, végül pedig a kormány szántónak nyilvánította. Ezt az adót két részletben szedik be nem a mandarinok, hanem a sóbányász tisztjei. Ilyen földek után egyéb adó nincs.

Mikor a kínai év 13 hónapból áll, a pénzben fizetendő adó egy százalékkal nagyobb, a beszolgáltatandó rizs pedig ezredrészrel kevesebb.

(Folyt. köv.)

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.
Weisz Ignác.

1132/1901. Csany község előljáróságától.

Hirdetmény.

Csany község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a csanyi piac-téren álló 1 szoba, 1 konyha és 1 székelyiséget magában foglaló községi mészárszék épület **folyó évi május hó 5-én délelőtt 9 órakor** Csany község közházánál tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek 3 évi időtartamra haszonbérbe ki fog adni.

Csany, 1901. április 10.

Gőresz Péter, jegyző. **Somodi János,** bíró.

A b a d i e

szivarka-hüvely egy doboz 20 kr.

Képes levelező-lapok
szébbel-szebb kivitelűek, óriási választékban
W e i s z I. könyvkereskedésében kaphatók.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel
lapunk kiadóhivatalában.

ELADÓ

Szarka István szegvári lakosnak a Sápalom közelében lévő 21 hold (1200 négyszögöl) földje tanya épülettel; ugyancsak eladó a Zsigerháton lévő 8 épületekkel alátott 21 (1100 négyszögöl) hold földje, melyek iránt az érdeklődők bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál nyerhetnek Szegváron, Szentesi-ut 114. szám alatt.

Jobb és megbízhatóbb

gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint aminőket

27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN

9—10

Irodák és raktárak (VII. Rottenbiller-utcza 33. (közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító (VI. Andrassy-ut 23.

helyiségek (A m. kir. operával szemben)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.